

Zeenaalden

Tekst en foto's: Patrick Scholberg

Met deze bijdrage wil ik wat aandacht besteden aan een groep ongewone visjes voor het rif-aquarium waar ik altijd al een zwak voor gehad heb, met name zeenaalden. Een basis vereiste om deze uitermate interessante dieren te huisvesten is dat het aquarium als visbevolking voorzien moet zijn van rustige vissen zodat de zeenaalden niet opgejaagd worden door hectisch zwemgedrag en de kans moeten krijgen voldoende voedsel op te nemen. Een uitzondering kunnen we hierop maken met de *Doryrhamphus janssi* zij het met enige aanpassingen: deze diertjes kunnen zich ongelooflijk snel en wendbaar door het water verplaatsen waardoor ze zonder problemen het voedsel voor de neus van een doktersvis kunnen weggapen. Enkel in de beginfase moet men hen wat tegemoetkomen, geef hen een overhang met gedempt licht waar ze zich kunnen terugtrekken en van waaruit ze het aquarium kunnen leren kennen na het pas inbrengen en vooral - en dat geldt voor alle zeenaalden die pas in een aquarium geplaatst worden - dek de streamers gedurende een tweetal weken aan de inzuigzijde af met een mousse (Vortech levert die af bij de aankoop van hun stromingspomp) zodat ze niet verrast worden door de sterkte van de aanzuiging en zo in de pomp belanden.

Een duidelijk vrouwelijk exemplaar van de *Doryrhamphus excisus* die onder een overhang uitgezwommen komt na daar beschutting gezocht te hebben. De mannetjes hebben knobbeltjes op de neus als geslachtsonderscheid. Overigens is het niet zo dat als men eender welk mannetje van een vrouwtje voorziet dat men dan een koppeltje heeft. Het kan zo zijn maar het is niet altijd zo.

Indien uw aquarium ruim genoeg is of voorzien is van voldoende zichtbarrières dan is het absoluut geen probleem meerdere soorten zeenaalden bij elkaar te plaatsen. In mijn eigen aquarium heb ik zonder problemen 4 soorten zeenaalden gelijktijdig kunnen verzorgen.

Wat me daarbij verraste was dat de kleine *D. Excisus* veruit het meest agressief was naar andere zeenaalden toe, doch de grotere soorten profiteerden van hun groottevoordeel en de kleinere *D. janssi* die ik toen ook huisvestte was veel sneller en wendbaarder. Maar hou er zeker rekening mee als u kleine soorten of exemplaren toevoegt.

Probeer dat ook steeds als volgt te doen, hang eerst het zakje met uw nieuwe aankoop een tien of twintig minuten in het aquarium zodat ze elkaar kunnen zien EN zodat het temperatuurverschil kan opgeheven worden. Pas dan de

Mijn *Dunckerocampus baldwini* bleef altijd veel schuwer en zachter dan de andere zeenaalden die ik heb mogen verzorgen. Hij at wel goed, dan kwam hij te voorschijn maar was overdag veel schichtiger, pas bij het dimmen van het licht kwam hij rondzwemmen in mijn aquarium. Dus matig licht indien u er ten volle van wilt genieten en het zal een hele zoektocht worden om een exemplaar te bemachtigen want ze worden niet vaak aangeboden.

druppelmethode toe om de dieren over te wennen aan het zoutgehalte in uw aquarium. Op het cruciale ogenblik dat u de nieuwe have overzet voer dan maar eens stevig zodat

De *Doryrhamphus janssi* is verschrikkelijk snel en na de acclimatisatieperiode alles behalve gevoelig en schuw, wel houden ze van rust en trekken zich ettelijke keren per dag even terug. Deze soort wordt inmiddels nagekweekt.

de aandacht afgeleid wordt. Met een volle maag is menige vis al heel wat verdraagzamer. Agressie kan dan nog altijd maar zal toch al getemperd zijn.

Waar we zeker aandacht aan moeten besteden bij de aankoop - en dat geldt bij uitbreiding voor de meeste (tijdelijke) gevoeligere soorten - is in de winkel even nagaan of de vissen eten, vraag uw handelaar dus even om een demonstratie, informeer hoe lang de betreffende vis al in zijn/haar bezit is en wat de vis zoal eet. Voorzie u van het juiste voer voor de aankoop en nu de meeste aquariumzaken toch al een mooi assortiment levend voer hebben zorg dat u er voor de beginperiode voldoende van in huis hebt. De voedselwaarde hangt sterk af van hoe lang dat voer al bij de handelaar aanwezig is dus kan het absoluut geen kwaad dat u bij het voeren nog extra vitamines toevoegt om het levend voer te verrijken.

Op deze foto is duidelijk de schubbenstructuur te zien bij de *Dunckerocampus dactylophorus*, wees ook altijd voorzichtig met het plaatsen van sterk netelende koralen en vooral anemonen in het aquarium van zeenaalden dat ze er niet in belanden bij plots schrikken en uitwijken.

Als uw nieuwe aankoop dan in het aquarium geplaatst is, geef ze dan de nodige rust zodat ze zich kunnen settelen. Enkel als u in de voormiddag de dieren hebt overgeplaatst kan u 's avonds nog eens voeren. Een extra hulpmiddel voor zeenaalden om te integreren is:

Laat eerst uw aquarium rijpen en plaats dan deze vissen als een van de eersten. De robuustere soorten voegt u later toe.

Voor alle vissen geldt: Des te afwisselender het voedselaanbod des te beter. Dit komt nog sterker tot uiting bij gevoeligeren soorten en probeer ten alle tijde de volgende doelstelling te benaderen: Eender welke vis u plaatst, probeer door middel van voeding, verzorging en milieu hem of haar in zo'n conditie te krijgen dat als u een soortgenoot elders ziet u kan zeggen: Dan is mijn exemplaar toch heel wat mooier, vitaler en krachtiger gebouwd. En goed afwisselend voer speelt hierin een primordiale rol.

Als we de zeenaalden krachtig voeren, de nodige rust gunnen en het aquarium qua opbouw aan hun wensen tegemoet komt zal het niet lang duren eer u beloond wordt met legfels die u aantreft op de buik van de mannetjes. Gemotiveerde liefhebbers met tijd kunnen altijd eens een poging ondernemen om wat nakweek groot te brengen, alhoewel ervaring opbouwen met meer gemakkelijke soorten tot aanbeveling strekt.

